GEMEENTE Stadskanaal

Collegeprogramma 2022-2026

Onze toekomst is al begonnen!

ChristenUnie LOKAAL BETROKKEN PvdA VVD

Collegeprogramma 2022-2026

Onze toekomst is al begonnen!

Een verantwoordelijk en zichtbaar bestuur

Op 16 maart 2022 werden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Na enkele weken van gesprekken besloten de fracties van de ChristenUnie, Lokaal Betrokken, Partij van de Arbeid en VVD een nieuw college te vormen en een wethouder te leveren voor de bestuursperiode 2022-2026. Gezamenlijk vertegenwoordigen de partijen een meerderheid in de gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft de intentie uitgesproken te willen werken met en aan een raadsprogramma. In gezamenlijkheid hebben alle fracties afspraken gemaakt over de samenwerking en bestuurlijke werkwijze. Een en ander is vastgelegd in een ‘Intentieverklaring raadsprogramma’. Ons college sluit hier graag bij aan. We willen samen met de gemeenteraad komen tot betekenisvolle ontwikkelingen en initiatieven voor de toekomst van de gemeente Stadskanaal.

Gezamenlijk trekken college en gemeenteraad op om te werken aan het vergroten van betrokkenheid van inwoners bij het lokaal bestuur. We willen als college zichtbaar zijn in de dorpen en wijken. Dit doen we door te werken aan het vergroten van participatie van inwoners, ondernemers en onze samenwerkingspartners bij lokale en regionale ontwikkelingen.

Ons college staat voor een grote reeks complexe opgaven. De financiële positie van de gemeente Stadskanaal is de komende tijd nog steeds kwetsbaar. Dat heeft te maken met een toename van de gemeentelijke taken en een afname van de financiële bijdrage die we voor de uitvoering van die taken van de Rijksoverheid krijgen. Dat wil niet zeggen dat er geen ruimte is voor investeringen, maar wel dat die investeringen om scherpe financiële keuzes vragen. We kunnen niet meer uitgeven dan er binnenkomt. Zo werken we aan een duurzame, toekomstbestendige begrotingspositie.

De opgaven waar we als gemeente voor staan gaan onder meer over de energietransitie, een toenemende kwetsbare financiële positie van onze inwoners, de omgang van de mens met natuur en klimaat, de onderhoudsstaat van onze belangrijke voorzieningen, de ambitie om de kloof tussen bestuur en inwoners kleiner te maken en een ingewikkelde en krappe woningmarkt. We blijven investeren in gezondheid van onze inwoners, goed onderwijs en een robuuste arbeidsmarkt. Leefbaarheid vraagt om vitale kernen met een goed voorzieningenaanbod en een goede fysieke en digitale infrastructuur en toegankelijkheid. We willen ruimte bieden voor innovatie en samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid stimuleren en faciliteren.

De opgaven waar we voor staan bieden zeker ook kansen. Deze willen we graag benutten in samenwerking met organisaties, inwoners en bedrijven in onze gemeente. Veel van deze opgaven vragen om een bredere aanpak. Met onze buurgemeenten, gemeenten in de regio Oost-Groningen en provincie Groningen werken we aan een samenhangende visie en robuuste uitvoeringsagenda. De RegioDeal en de Regionale Agenda Oost-Groningen zijn mooie voorbeelden van de door ons gewenste samenwerking.

Met het realiseren van onze ambities willen we als gemeentebestuur, gemeenteraad en college, verder werken aan een gemeente waar we trots op kunnen zijn. Een gemeenschap waar we oog hebben voor elkaar. Een gemeente die voorbereid is op de toekomst en deze met vertrouwen tegemoetziet.
Onze toekomst is immers al begonnen!

We spreken af:

- We zijn een open en toegankelijk bestuur. Zichtbaarheid en bekendheid van lokale bestuurders zorgen voor meer betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving en het lokaal bestuur. We gaan daarom **werken met dorps- en wijkwethouders** die optreden als bestuurlijk aanspreekpunt van dorps- en wijkraden.
- **Communicatie** over gemaakte keuzes, gevoerd beleid en ingewikkelde opgaven is van cruciaal belang. We stellen ons dienstbaar op en maken duidelijk waarom we de keuzes maken die we maken.
- De jeugd heeft de toekomst. We willen de betrokkenheid van onze **jeugdige inwoners bij de lokale samenleving en politiek vergroten.** We gaan hierover rechtstreeks met hen in gesprek en via onderwijs en welzijnswerk.
- De lage opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen baart ons zorgen. We gaan met de gemeenteraad aan de slag met maatregelen om de betrokkenheid en **opkomst van inwoners te vergroten.**
- We streven naar een **begroting en meerjarenraming die structureel en robuust sluitend** is. De reservepositie van de gemeente Stadskanaal houden we op peil.
- We spreken een **OZB-ontwikkeling** af die past bij de inflatiepercentages. Voor nieuwe verplichtingen wordt zoveel mogelijk binnen de bestaande financiële kaders gezocht. Voor instandhouding van noodzakelijke voorzieningen en beleidswensen kan een verhoging van de OZB worden overwogen.
- **Lokale heffingen** met betrekking tot afvalstoffen en riolering dienen honderd procent kostendekkend te zijn.
- Een goed bestuur vraagt om een **professionele, duurzame en dienstverlenende ambtelijke organisatie.** De komende periode investeren we in onze medewerkers, het nieuwe werken, verdere digitalisering en blijvende toegankelijkheid van onze dienstverlening en informatiebeveiliging.

Mooi wonen

Stadskanaal is een gemeente met prachtige dorpen en kernen. Onze gemeente kent een enorme diversiteit aan inrichtingen van het Veenkoloniale en Westerwoldse landschap, ontstaansculturen en lokale samenlevingen. Platteland en stedelijk, weids en beschermend, natuurlijk en gecultiveerd: in Stadskanaal tref je het allemaal aan. In die prachtige diversiteit is het goed en mooi wonen en dit willen we verder versterken. We willen aan de verschillende woonwensen van onze inwoners voldoen door het realiseren van nieuwbouw en het verbeteren van de bestaande woningvoorraad. We willen elke kern en dorp ruimte bieden om nieuwbouw toe te voegen, passend binnen de schaal en aard van de plek. Naast nieuwbouw is ook het opwaarderen van de bestaande bebouwing een belangrijk thema. Een groot deel van de huidige woningvoorraad is ook op lange termijn immers nog in gebruik. Voornamelijk de verduurzamingsopgave en levensloopbestendigheid van de huidige voorraad zijn belangrijke opgaven waarmee we aan de slag gaan.

Andere belangrijke thema's voor de komende jaren zijn de betaalbaarheid van het aanbod, een juiste balans tussen koop en huur, de spreiding van types woningen over kernen en wijken, en onze verplichtingen ten opzichte van nieuwe Nederlanders.

Goed wonen is niet alleen een dak boven het hoofd. Goed wonen betekent ook gebruik kunnen maken van voorzieningen, het kennen van de buurt, het omzien naar elkaar en het heel, schoon en netjes houden van de openbare ruimte. We zien daarin een verantwoordelijkheid voor zowel de gemeente als voor onze inwoners. Samen dragen we verantwoordelijkheid voor het goed en mooi wonen en leven in onze gemeente.

We kunnen in Stadskanaal trots zijn op wat we te bieden hebben. We hebben goede winkelvoorzieningen die een breed en regionaal publiek aanspreken, een prachtig eigen theater waarin een keur aan voorstellingen wordt opgevoerd, mooie natuur waar wandelaars, fietsers en sporters van genieten. Het bruist in alle kernen van aansprekende activiteiten en evenementen waaraan veel inwoners bijdragen of deelnemen. We streven de komende jaren daarom zoveel mogelijk naar instandhouding van de bestaande voorzieningen en kwaliteit van de openbare ruimte omdat ze Stadskanaal aantrekkelijk maken.

We spreken af:

- We stimuleren het bouwen van **nieuwe woningen.** We streven in de eerste plaats naar inbreiding van de bebouwing in kernen en voorkomen waar mogelijk het opslokken van waardevolle natuur of landbouwgrond. We hebben de komende jaren met nadruk meer aandacht voor ongewenste ontwikkelingen op de woningmarkt. Ook willen we de doorstroming naar meer passende woonruimte van verschillende groepen stimuleren.
- De afgelopen periode hebben we hard gewerkt aan de gebiedsontwikkeling Musselkanaal en de centrumontwikkeling Stadskanaal. Deze periode gaan we aan de slag met de **Gebiedsgerichte Aanpak Maarsveld.** We stellen samen met de buurt een uitvoeringsplan op en naast de sociale opgaven in de wijk werken we in elk geval ook aan verduurzaming van de woningvoorraad.
- **De invoering van de Omgevingswet** staat voor een grootschalige vereenvoudiging en samenvoeging van bestaande en nieuwe wet- en regelgeving in het fysieke domein. De invoering heeft voor ondernemers, agrariërs, organisaties en inwoners een grote impact. We gaan voor een ‘ja, tenzij-houding’ en werken aan het eenvoudiger maken van procedures en het beter borgen van inwonersparticipatie. We zorgen ervoor dat de invoering zorgvuldig verloopt en dat we daarover goed communiceren.
- We blijven onze verantwoordelijkheid nemen voor het duurzaam **huisvesten en opvangen van ontheemden, vluchtelingen en asielzoekers.** Het AZC in Musselkanaal is aan vervanging toe. Het gebouw is oud en gedateerd. We gaan in gesprek met het COA over verlenging van de bestaande overeenkomst en streven naar spreiding van het aantal asielplekken in de gemeente Stadskanaal over twee locaties. We streven naar vroegtijdige integratie van inwoners met een migratieachtergrond die in de gemeente Stadskanaal komen wonen.
- **Loop- en fietsroutes** rondom belangrijke voorzieningen moeten veilig voor alle gebruikers zijn. Waar nodig nemen we in samenwerking met scholen en buurten maatregelen om de verkeersveiligheid van wandelaars en fietsers te verbeteren.
- **Kunst en cultuur** maken onze samenleving levendig en zorgen voor onderlinge ontmoeting van onze inwoners. We willen dat ons cultuurbeleid eraan bijdraagt dat kunst en cultuur ook in de toekomst voor al onze inwoners toegankelijk en actueel is. We denken dan onder andere aan kleinkunst, kunst in de openbare ruimte en de podiumkunsten.

Gezond, gelukkig en veilig

Alle inwoners van onze gemeente moeten op een gezonde, gelukkige en veilige manier mee kunnen doen in de samenleving, dorpen en wijken. We zien graag dat onze inwoners zelf- en samenredzaam zijn. We staan voor een gemeente die mensen ondersteunt als het even of langere tijd niet op eigen kracht of met hulp van het eigen netwerk lukt. Daarmee voorkomen we dat kleinschalige problemen op langere termijn escaleren en zware hulp en ondersteuning nodig is. We stimuleren eigen initiatief van inwoners en juichen creatieve ideeën om zorg en ondersteuning met meer eigen regie van inwoners te organiseren toe. We verbinden partners in het veld aan elkaar en helpen ervoor te zorgen dat elke inwoner de juiste ondersteuning bij hulpvragen weet te vinden.

In iedere levensfase van het jonge kind ondersteunen we ouders waar nodig bij het opgroeien en opvoeden. We zijn aangesloten bij de eerste 1000-dagen aanpak, zetten hulp en ondersteuning proactief in binnen kwetsbare gezinnen en zorgen voor een actieve en betrokken houding op de peuter- en kinderopvang. Kinderen krijgen in onze gemeente de kans om zich in en om school te ontwikkelen, en ouders worden gestimuleerd en waar nodig geholpen om hun kind veilig en gezond op te laten groeien.

We voeren een actief preventiebeleid gericht op voorkoming van verslavingen aan verdovende middelen en gokken. We stimuleren sport als belangrijke aanjager van gezondheid en ontmoeting. Waar nodig passen we onze handhavende taak toe: voor buurtoverlast en aantasting van publieke eigendommen en middelen is in onze gemeente geen ruimte. We geven extra aandacht aan het voorkomen van ondermijning.

We spreken af:

- Voor gezinnen waar op meerdere levensdomeinen vraagstukken en zorgen spelen **werken we met één plan.** Een integrale aanpak zorgt voor meer stabiliteit in de gezinssituatie en heeft meer effect op lange termijn.
- We willen dat werken loont. We stimuleren om aan het werk te gaan of blijven en helpen mensen die het op eigen kracht niet lukt werk te vinden met een traject van re-integratie richting werk. De bijstand is wat ons betreft zoveel mogelijk een tijdelijke situatie; we willen inwoners structureel en **duurzaam perspectief geven voor een toekomst met werk.** We onderzoeken of het mogelijk is om te experimenteren met de mogelijkheid om naast een Participatiewetuitkering kleinschalige eigen verdiensten te realiseren. Dit zonder gevolgen voor de uitkering, om zo eigen initiatief en leerbaarheid te vergroten.
- Armoede werkt verlammend en demotiverend. We kijken opnieuw naar onze integrale inzet in dorpen en wijken en gaan met onze inwoners in gesprek over concrete handvatten om **armoede te verminderen en duurzaam te investeren in een gezonde financiële toekomst.** Een vroegtijdige aanpak van problemen en een duidelijk overzicht van bestaande voorzieningen is hierin cruciaal.
- **Elk kind verdient de juiste zorg.** Ook in de komende jaren blijven we die leveren, maar zijn we kritisch op de manier van financiering, doorverwijzing en inrichting van het jeugdhulpveld. Hierover voeren we het gesprek met onze regionale partners en de Rijksoverheid.

- **Ondermijning** is een vaak onzichtbaar maar niet minder schadelijk probleem. We gaan aan de slag met het aanpakken van ondermijnende activiteiten, bijvoorbeeld door het actief inzetten op tegengaan van malafide zorgaanbieders, het bestrijden van mensenhandel en (arbeids)uitbuiting en het witwassen van geld.
- **Iedereen in onze gemeente doet mee,** ongeacht geslacht, gender, fysieke of mentale gesteldheid, levensovertuiging, financiële positie of land van herkomst. Voor discriminatie, uitsluiting en racisme is geen plek in onze Stadskanaalster samenleving. We geven blijvende uitvoering aan de Actieagenda lokale inclusie Stadskanaal 2021-2024.
- **Problematische relaties en (v)echtscheidingen** zorgen voor veel leed en zorgen binnen gezinnen, en brengen grote maatschappelijke kosten met zich mee. We zetten in op voorkoming van schade aan kinderen, ouders en andere naasten.
- Onderwijs is van cruciaal belang in de vorming en toekomstperspectieven van kinderen. We willen dat alle kinderen een **thuisnabije onderwijsplek hebben** en iedereen met een **startkwalificatie voor de arbeidsmarkt** van school gaat. Samen met de partners in het veld werken we actief aan het beperken van het aantal thuiszitters.
- De **beschikbaarheid van gezondheidszorgvoorzieningen** is voor ons van groot belang. We zien graag dat het Refaja-ziekenhuis een zo volwaardig mogelijk ziekenhuis blijft en blijven in de regio samenwerken voor een dekkend zorglandschap.

Groen en duurzaam

Een duurzame en groene toekomst voor de gemeente Stadskanaal betekent voor ons dat we continu zoeken naar een balans tussen uiteenlopende belangen. Hoe zorgen we ervoor dat onze gemeente economisch kan floreren, dat agrariërs hun werk kunnen doen, dat we kunnen recreëren en dat we onze woningen kunnen bouwen? Terwijl we ook onze natuur willen beschermen, de groter wordende schommeling in weersomstandigheden aan moeten kunnen en willen voldoen aan geldende wet- en regelgeving? Wat ons betreft sluit het één het ander niet uit, maar versterken de klimaat- en energietransitie de bestaande economische en ecologische structuren in onze gemeente.

Verduurzaming is voor veel van onze inwoners een ver-van-het-bed-show, die dikwijls onbetaalbaar lijkt. Samen met onze partners willen we inwoners helpen duurzamere keuzes te maken. Ook zoeken we voortdurend naar mogelijkheden om verduurzaming betaalbaarder en realistischer te maken. Voor velen is verduurzaming van hun woning ook een mogelijkheid om geld te besparen. Samen met onze inwoners gaan we op zoek naar manieren om dat potentieel te benutten.

De gemeente Stadskanaal is een groene gemeente. Groen is ruim aanwezig en belangrijk voor onze uitstraling. Groen is wat ons betreft een belangrijke bouwsteen voor een prettige, gezonde en duurzame leefomgeving. Daarnaast biedt groen en vergroening kansen als het gaat om klimaatadaptatie en biodiversiteit.

We spreken af:

- In 2050 willen we een **energieneutrale** gemeente zijn. Dat betekent dat we maximaal zoveel energie willen verbruiken als waarvoor we de capaciteit hebben om het op te wekken. Zo dragen we bij aan een belangrijke factor in het klimaatbeleid. In het landelijke **Klimaatakkoord** is vastgelegd dat moet worden gestreefd naar CO2-neutraliteit in 2050. Voor de gemeente Stadskanaal vertalen we dit naar een afname van 55 procent van de CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990.
- **Zonne-energie** kan een belangrijke factor zijn in het realiseren van onze klimaatdoelstellingen. We onderzoeken de mogelijkheid tot verplichting van zonnepanelen op elk nieuw te bouwen pand dat geen woning is. Ook gaan we meer aan de slag met lokaal eigenaarschap, zodat inwoners ook daadwerkelijk profiteren van de realisatie van zonne-initiatieven in hun leefomgeving. We werken aan een voorstel voor de gemeenteraad over hoe onze gemeente in de toekomst om moet gaan met aanleg van grootschalige zonneparken.
- Voor **grootschalige windenergie** is in onze gemeente **geen** draagvlak.
- We willen onze inwoners **helpen om te verduurzamen.** Iedereen moet duurzamere keuzes kunnen maken, om zo bijvoorbeeld energiearmoede tegen te gaan. We vertalen de geleerde lessen van de inzet van de Energiecoach en Bespaarcoach vanuit de RegioDeal naar inzet voor de toekomst.
- We willen zoveel mogelijk ruimte bieden aan **innovatieve maatregelen** om de energietransitie vorm te geven. Dit stimuleert onze economie en helpt de klimaatdoelen te realiseren. Groningen als energieprovincie is reeds in ontwikkeling.
- We willen een rechtvaardige **balans tussen natuurbescherming en de agrarische sector** in onze gemeente. We blijven in gesprek met agrariërs, natuurorganisaties en andere overheden om aandacht te hebben voor de maatregelen die de natuur moeten beschermen en agrariërs perspectief geven. We ondersteunen duurzame landbouw en dragen daarmee ook zorg voor de natuur en stimulering van de biodiversiteit.

Economisch sterk en goed bereikbaar

De gemeente Stadskanaal ligt in een economisch kwetsbare regio. Tegelijkertijd zien we dat ontwikkelingen met betrekking tot verduurzaming, energietransitie, de maakindustrie en het toenemende thuiswerken kansen bieden voor een regio als de onze. Het hebben van werk is voor veel mensen een voorwaarde om daadwerkelijk te kunnen participeren in de lokale gemeenschap. Daarvoor is een economisch krachtige en uitnodigende gemeente een randvoorwaarde. Ook de komende jaren investeren we graag in het aantrekkelijke werkklimaat van de gemeente Stadskanaal en streven we ernaar meer werkgevers en ondernemers aan ons te binden.

De digitale en fysieke infrastructuur is van wezenlijk belang voor een economisch sterke gemeente. We blijven de aanleg van snelwerkend internet in de hele gemeente bevorderen en creëren verdere bewustwording van de noodzaak van het hebben van digitale vaardigheden. De spoorverbinding van Veendam naar Stadskanaal en de realisatie van de Nedersaksenlijn is niet alleen voor onze gemeente maar voor de hele regio van vitaal en economisch zeer groot belang. We blijven ons hard maken voor een spoedige aanleg, zoals afgesproken. Het stationsgebied wordt wat ons betreft een uitnodigende ruimte, waar de overstap van eigen naar openbaar vervoer optimaal wordt gefaciliteerd en waar volop ruimte is voor voetgangers en fietsers.

Innovatie jaagt economische groei aan en economische groei biedt meer kansen voor al onze inwoners. Samen met ondernemers en onderwijs zoeken we naar economische innovatie en samenwerking in Makeport Mercurius. Samenwerken aan de toekomst van een economisch sterk en goed bereikbaar Stadskanaal: dat is ons streven voor de komende vier jaren.

We spreken af:

- We willen dat **vraag en aanbod op de arbeidsmarkt** beter op elkaar aansluiten. Als gemeente zoeken we naar een faciliterende rol. Te veel mensen hebben geen werk, terwijl ook een groot aantal arbeidsplekken geen invulling krijgt.
- We zetten ons in voor een verdere profilering van het **ondernemersloket** en zorgen voor zichtbaarheid van Stadskanaal als **aantrekkelijke vestigingsplaats**.
- Inwoners worden blijvend ondersteund in het versterken van hun **digitale vaardigheden.** We gaan in gesprek met lokale en regionale partners hoe we dit concreet op kunnen tuigen.
- Afspraak is afspraak: de **spoorverbinding van Veendam naar Stadskanaal** moet in deze bestuursperiode van start gaan. Daarnaast maken we ons sterk voor het realiseren van de Nedersaksenlijn.
- We zetten de samenwerkingen in **Makeport Mercurius** voort. Deze coöperatieve innovatiehub is een kansrijke initiatief tussen ondernemers, onderwijs en overheid onder meer gericht op innovaties in de maakindustrie.
- De gemeente Stadskanaal is een mooie gemeente om te verblijven. We zetten in op de verdere professionalisering en doorontwikkeling van de **lokale en regionale vrijetijdseconomie** en promotie van onze regio. Streekproducten, lokale bezienswaardigheden en Knoalster bijzonderheden krijgen wat ons betreft meer podium.

